

A qui sumar i com sumar?

FERRAN MASCARELL / Historiador

AVUI, 20 de desembre del 2009

U: SABEM EL QUE SABÍEM. A Catalunya hi ha el nombre d'independentistes que es suposava. Catalunya no serà independent en un futur immediat. L'altra gran majoria de ciutadans s'apleguen sota un variat etiquetatge (autonomistes, federalistes, sobiranistes no independentistes, constitucionalistes de l'actual constitució, constitucionalistes a favor d'una constitució plurinacional) que en general reclama el ple reconeixement nacional i el màxim autogovern en el marc d'un Estat compartit. Res de nou.

DOS: ELS DEFENSORS DE LA DIGNITAT de Catalunya són molts, però amb una escassa traducció política pràctica i immediata. La correlació de forces suma el que suma. No hi ha prou independentistes per aconseguir la independència, ni prou constitucionalistes per imposar una Espanya plurinacional. L'autonomisme és complicat, el federalisme és difícil i l'independentisme és espinós. En política -deia l'estimat Jordi Solé Tura- tot és una qüestió de correlació de forces.

TRES: A QUI SUMAR I COM SUMAR? Aquesta és la qüestió. Com lligar les estratègies institucionals dels diferents partits amb un corrent de base que permeti guanyar batalles parcials? Com seguir sumant per seguir millorant el benestar dels catalans? Com avançar en l'autogovern? Com aprofitar al màxim i sense excuses l'autogovern actual, tan parcial i imperfecte com es vulgui, sovint desprotegit des de l'Estat, per real i imprescindible, per millorar la vida diària? Com fer front a la fallida dels

plantejaments econòmics i socials que han dominat el món durant els darrers 30 anys? Com les forces polítiques catalanes -govern i oposició- plantegen solucions per recuperar la riquesa perduda? Com es recuperen nivells de treball acceptables, especialment per als joves? Com es consolida la nova economia del coneixement? Com es dóna a la ciutadania un marc de pertinença que ens permeti comprometre'ns amb el país i el nostre futur?

QUATRE: ALS CATALANS -autonomistes, federalistes o independentistes- no ens convé confondre la recerca d'un marc institucional adient amb la pretesa solució màgica dels problemes socials i econòmics que avui ens envolten. Model institucional i model de societat són coses que van lligades -molt lligades- però no són idèntiques. Una hipotètica independència, per si mateixa, no resoldria les preguntes que el futur ens planteja. Seríem extremadament ingenus si així ho creguéssim. Podem imaginar-nos ser una nació independent -o compartir un Estat- i ser un desastre de societat. I viceversa: podem instituir una societat digna en un marc institucional deficitari. Així ens hem administrat durant 300 anys.

CINC: S'ESTAN PRODUINT transformacions socials y culturals de fons, ara; i és ara que calen decisions audaces. És ara quan cal consolidar els vincles d'identificació entre la gent, quan cal assegurar els beneficis de l'Estat de benestar, quan cal decidir quina nació cultural, social, econòmica volem. És ara que cal assegurar el futur de les properes generacions. Ser nació és un dret i una reivindicació, però és també una acció de construcció quotidiana i compartida.

SIS: ALESHORES? Seria sensat que la societat catalana tanqués fronts, agrupés forces i fos extremadament rigorosa. Rigor en la defensa i aplicació de l'Estatut. Rigor federalista i independentista. Rigor unitari davant la sentència. Rigor davant les maniobres de l'Estat. Rigor en les propostes sobre el model de país a construir. Rigor contra les divisions innecessàries i en funció de futuribles ideològics llunyans. Rigor que permeti construir un front polític i cívic capaç d'afrontar amb solvència els problemes actuals. Rigor a l'hora de construir un catalanisme que - sense excloure la seva pluralitat d'opcions a mitjà termini- sàpiga desplegar els graus d'unitat que ens permetin millorar l'autogovern. Rigor polític per tal que tothom pugui tenir motius per creure que lluitar per l'Estatut, el federalisme o l'independentisme té alguna cosa a veure amb la seva vida.